

ประวัติ บุญรัมย์ 2552: การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนบ้านนาทอย ตำบลหนามแท่ง อำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี ปรินญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (การจัดการทรัพยากร) สาขาวิชาการจัดการทรัพยากร โครงการสหวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์อภิวันท์ กำลังเอก, M.A. 95 หน้า

การศึกษาครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าชุมชนบ้านนาทอย ตำบลหนามแท่ง อำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งครอบคลุม 3 วัตถุประสงค์ คือ ศึกษาสภาพทางเศรษฐกิจสังคมของประชาชน ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าชุมชน และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าชุมชน ทำการศึกษาโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากหัวหน้าครัวเรือนหรือผู้แทนครัวเรือน จำนวน 140 ครัวเรือน สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และค่าไค-สแควร์ โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในพื้นที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 44.3 ปี การศึกษาอยู่ในระดับไม่เกินชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เกือบทั้งหมดประกอบอาชีพทำนา โดยมีรายได้ต่อเดือนเฉลี่ย 3,864.3 บาท ขนาดพื้นที่ถือครองเฉลี่ยครัวเรือนละ 21.3 ไร่ ส่วนใหญ่ไม่มีสถานภาพทางสังคม จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4.3 คน ระยะเวลาอาศัยอยู่ในชุมชนเฉลี่ย 40.8 ปี ส่วนใหญ่เคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับป่าชุมชน ประชาชนทั้งหมดได้รับข้อมูลข่าวสาร โดยแหล่งข้อมูลมาจากหอกระจายข่าวมากที่สุด สำหรับความรู้เกี่ยวกับป่าชุมชนและความคาดหวังผลประโยชน์จากป่าชุมชนพบว่า อยู่ในระดับมาก

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าชุมชนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สำหรับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าชุมชนที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน สถานภาพทางสังคม การได้รับการฝึกอบรม ความรู้เกี่ยวกับป่าชุมชน และความคาดหวังผลประโยชน์จากป่าชุมชน ผลจากการศึกษาชี้ให้เห็นว่า ประชาชนมีความเข้าใจและเห็นความสำคัญในการเข้าร่วมจัดการป่าชุมชน ซึ่งควรมีการรักษาและพัฒนาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนให้เพิ่มมากขึ้น โดยการจัดฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับป่าชุมชนแก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง และมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นเป็นผู้ประสานงานและเป็นผู้นำประชาชนในการเข้าร่วมกิจกรรมป่าชุมชนต่างๆ